

POHÁDKY Z NAŠÍ ZAHRÁDKY

**Projekt k předmětu „Didaktika poznávání přírody“
pro děti předškolního věku**

OBRÁZKY Z LÁSKY

 ucitelka_ve_skolce

Gabriela Chvojková

Obsah

Obsah	2
1. Úvod	3
1.1 Motivace.....	3
1.2 Cíl a úkoly práce	3
2. Předškolní věk	4
2.1 Školní zralost.....	4
3. Struktura projektu	5
3.1 Třídní vzdělávací program	5
4. Vzdělávací nabídka pro jednotlivé dny	9
4.1. První den pondělí	10
4.2 Druhý den úterý	13
4.3 Třetí den středa.....	18
4.4 Čtvrtý den čtvrtek.....	20
4.5 Pátý den pátek	23
5. Závěr	28
6. Použitá literatura a zdroje	29

1. ÚVOD

Jelikož při svém studiu pracuji jako učitelka v mateřské škole rozhodla jsem se, že svůj projekt zrealizuji u dětí. Kolegyně s dětmi probírala téma Ovoce, proto bylo vhodné abych já navázala další týden na téma Zelenina. Pro toto téma jsem si vybrala soubor od Aleny Riegerové a Stanislava Chudoby Pohádky z naší zahrádky, který nás celým týdnem provázel, motivoval k činnostem a aktivitám a seznámil nás s tímto tématem. Titul obsahuje pohádky a písničky zaměřené na vybraný tématický okruh a je vyroben jako knížka s CD. Projekt byl realizován v průběhu pěti dní v MŠ v heterogenní třídě (děti od 3 do 7 let) s tím, že každý pátek máme v MŠ tzn. Velký tělocvik, to znamená, že tento den v průběhu řízených činností se pouze cvičí jako v hodině tělesné výchovy. Sportovní aktivity do velkého tělocviku vybíráme z manuálu Se sokolem do života.

1.1 Motivace

Součástí souboru byla pohádka s názvem Jak si pórek namlouval kadeřavou nevěstu, kterou jsem si pro daný týden vybrala. Byla vhodná pro toto téma tím, že se v pohádce vyskytovaly pouze postavy zeleniny a zahradníka. Pohádka se odehrává v době podzimu, kdy se zelenina sklízí a projekt byl i v tuto dobu realizován.

1.2 Cíl a úkoly práce

Cílem mého projektu bylo v první řadě seznámit děti s tímto tématem, dokázat rozlišit ovoce od zeleniny, základní druhy zeleniny pojmenovat a dokázat je popsat podle smyslového vnímání (chuť, čich, hmat, ...) celou větou. Dále jsem se soustředila při přípravě činností a aktivit na rozvoj komunikativních dovedností, protože čím dál tím více dětí má obtíže s vyjadřováním se, projevovat se verbálně.

2. PŘEDŠKOLNÍ VĚK

Předškolní období začíná třetím rokem života dítěte a trvá přibližně do jeho šesti let. Konec není určen pouze fyzickým věkem, ale sociálně – vstupem do školy. Charakteristickým znakem tohoto období je postupné uvolňování vazby na rodiče a rozvoj aktivity, která již není samoúčelná. Měli bychom děti vést k osvojování běžných norem chování, znalosti obsahu rolí a přijatelné úrovni komunikace (Vágnerová, 2000).

2.1 Školní zralost

Jde o fyzickou, psychickou a sociální zralost, která dítěti umožňuje ideální vstup do základní školy a vyučovacího procesu tak, aby při školní zátěži nedocházelo k poškozování tělesného a duševního zdraví dítěte. Při vstupu do základní školy se objevují změny životního režimu, tempa, mění se hlavní činnost dítěte ze hry na učení a změna sociálního postavení dítěte (Musil, 2014).

Fyzickou zralostí se rozumí stav, kdy je optimální výška dítěte okolo 120 cm a váha 20 kg. Zařazuje se sem tělesná vytáhlost a přiměřený stav dětského chrupu. Psychická zralost označuje stav, kdy by dítě mělo být emocionálně stabilní, mělo by se dokázat odpoutat od fyzické vazby na matku, mít schopnost dokázat si vytvořit pozitivní vztah ke školní práci a svým vrstevníkům. Rozumová zralost znamená dokázat se záměrně soustředit a vnímat, být pozorný, logicky si zapamatovat; náleží sem i zájem o nové poznatky, koordinace činnosti ruky a oka, schopnost chápat nebo užívat symboly (Musil, 2014).

3. STRUKTURA PROJEKTU

Pro svůj projekt jsem vycházela z ŠVP pro MŠ, následovně z TVP, který jsme s kolegyní vytvořili na měsíc říjen a část TVP je zaměřena pouze na týdenní plán, podle kterého jsem vytvářela pětidenní projekt a vycházela jsem z něho při přípravě činností a aktivit.

Realizace projektu: Mateřská škola

Délka trvání projektu: 5. – 9.10. 2020 (5 dní)

Místa realizace: Třída MŠ, zahrada MŠ, kuchyňka MŠ, okolí MŠ

Předpokládané pomůcky: zelenina, nůž, hrnec, lžice, modelína, demonstrační obrázky zeleniny, vrtačka, svíčka, skleněná dóza nebo mísa, krepový papír, barevné papíry, štětec, hudební nástroje či ozvučné předměty, ...

Typ projektu:

- Podle délky: krátkodobý – projekt jsem uskutečňovala 5 dní
- Podle prostředí: prostory MŠ (třída, kuchyňka MŠ, zahrada MŠ, ...), prostory města
- Podle počtu zúčastněných: skupinový
- Podle organizace: spontánní a řízené činnosti
- Podle účelu: směřující k získání nových informací, rozvoje pozornosti, komunikace, tvořivosti, estetického cítění, ...
- Podle navrhovatele: uměle připravený

Využívané výchovné metody:

- slovní (vyprávění, rozhovor, předčítání)
- názorné (pozorování, předvádění)

Každodenní rituál:

Děti si sesednou na koberec, vždy se vybere někdo, kdo spočítá kolik je zde chlapců, někdo kdo spočítá dívky a někdo, kdo spočte celkový počet dětí ve třídě. Společně si řekneme, co je dnes za den, jak se nazývá den, který byl předchozí den a který bude „zítra“. Řekneme si, jaké je dnes počasí a dostanou prostor na to, aby mi popřípadě řekli, co potřebují, někdo se má potřebu například i svěřit.

3.1 Třídní vzdělávací program

Vkládám zde i TVP, ve kterém najdete program naší třídy. V levém sloupci na měsíc říjen a v pravém sloupci na týden, ve kterém jsem projekt realizovala, tedy o 5. do 9. října 2020. V tabulce jsou vypsány i klíčové kompetence a očekávané výstupy na měsíc říjen, podle kterých jsem musela činnosti a aktivity plánovat a realizovat. Aktivity plní však i další oblasti v klíčových kompetencích a rozvíjejí děti i po dalších stránkách osobnosti, ale zaměřovala jsem se především na ty, které jsou v TVP vypsány, proto zde neuvádím další.

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN TŘÍDY SLUNÍČKO	ŠKOLNÍ ROK: 2020/2021
INTEGROVANÝ BLOK: K NOVOHRADCE RUKU V RUCE	TÝDEN ČÍSLO:
TÉMA: Jak si pórek namlouval kadeřavou nevěstu	PLÁNOVANÝ ROZSAH: 1 týden
KLÍČOVÉ KOMPETENCE:	
Kompetence k učení: <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně zkoumá, objevuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů 	RANNÍČEK
Kompetence k řešení problémů: <ul style="list-style-type: none"> • problémy řeší cestou pokusu a omylu 	PONDĚLÍ: Jakou znáš zeleninu? Několik jich vyjmenuj.
Komunikativní kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, slovně reaguje a vede smysluplný dialog • dokáže se vyjadřovat (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) 	ÚTERÝ: Slož obrázky a poté je pojmenuj.
Sociální a personální kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • dětským způsobem dovede pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá Nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	
Činnostní a občanské kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • svoje činnosti a hry se učí plánovat • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; váží si práce i úsilí druhých 	STŘEDA: Dej do hrnce 2 cibule, 3 brambory a 1 mrkev.
Proutek •rozvoj a užívání všech smyslů	
Zvídálek •rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu <ul style="list-style-type: none"> •posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) 	ČTVRTEK: Najdi zajičkovi cestičku k mrkvi.

<p>Těšík ● osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	
<p>Písklík ● poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p><i>PÁTEK:</i> Vyjmenuj zeleninu, kterou jsme přidali do polévky.</p>
<p>Prstík ● seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>GRAFOMOTORIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> •oblouky – dokreslování mrkví králíčkoví •oblouky – prac. List s hádankou – cesty králíčků •“vlnky“ – různě široké, dlouhé, úzké, ... - cestičky králíčků k mrkvičce
<p>OČEKÁVANÉ VÝSTUPY</p>	
<p>-sladit pohyb s rytmem a hudbou</p>	
<p>-vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišit zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>	
<p>-formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>	<p>ČTEME PŘED SPANÍM</p> <p>Pohádky a písničky z kazety: Pohádky z naší zahrádky</p>
<p>-popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p>	
<p>-zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>	<p>LOGOPEDICKÁ CHVILKA</p>

-uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	Dechové cvičení – sfoukávání lístečků, foukneme si na bradu, na nos, na jedno ucho a poté i na druhé
-rozhodovat o svých činnostech	Sluchové cvičení – „vycházka za zvukem“ – při procházce děti poslouchají a všímají si okolí – poté si s dětmi povídáme, co vše bylo slyšet – např.: zvuky ptáků, aut, smích lidí, rozhovory lidí, štěkot psů, apod.
-přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem	Procvičení výslovnosti <ul style="list-style-type: none"> - otevírání a zavírání úst - posíláme vzdušnou pusinku - přibližování a oddalování rtů se zvukovým efektem - praská kaštan
-chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené	Rozvoj slovní zásoby- děti sedí v kroužku a jeden po druhém říkají jedno slovo začínající na písmeno P <ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenování ovoce a zeleniny, na které si vzpomeneme - Vymýšlíme ovoce a zeleninu na písmeno P, B, M
-respektovat rozdílné vlastnosti vrstevníků, jejich schopnosti a dovednosti	
-pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí,	

Tabulka 1 - TVP na měsíc říjen

4. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA PRO JEDNOTLIVÉ DNY

Celý týden nás provázel soubor Pohádky z naší zahrádky, které jsme dětem pouštěli a četli každý den před spaním. Soubor nás doprovázel tématem „Zelenina“ a motivoval nás k činnosti a aktivitám.

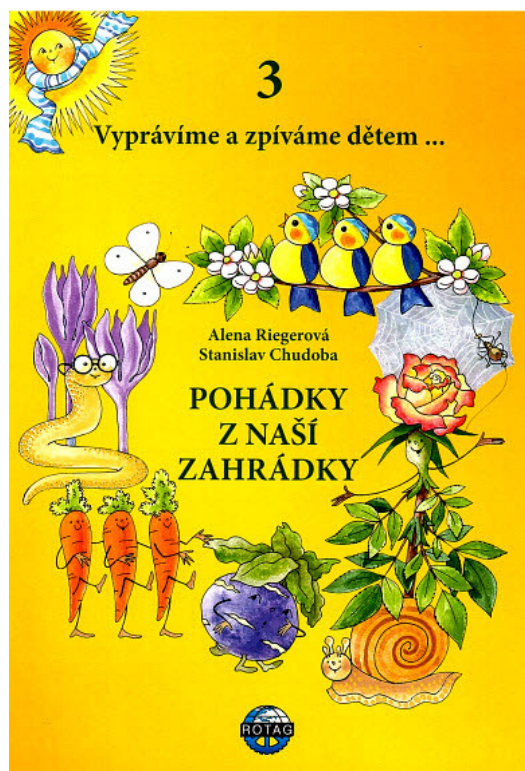
K práci v tomto týdnu jsem si vybrala pouze jednu pohádku z tohoto souboru a to „Jak si pórek namlouval kadeřavou nevěstu“. Z této pohádky vyplývalo ponaučení pro děti, že se nevyplácí „se vytahovat“ nad ostatními a povyšovat se, že bychom se měli brát jako rovnocenní kamarádi a respektovat své osobní odlišnosti.

Popis produktu Pohádky z naší zahrádky:

Edice Vyprávíme a zpíváme dětem je určena pro věkovou kategorii od 3 do 10 let. Každý titul obsahuje pohádky a písničky zaměřené na vybraný tématický okruh a je vyroben jako knížka a CD. Knížky jsou uspořádány tak, aby svou úpravou a velikostí písma vyhovovaly i jako první čtení školáčků. Vhodné je vždy objednat knížku a CD. Obsahem tohoto titulu je deset vtipných pohádek a deset veselých písniček autorky Aleny Riegerové. Uslyšíte je v podání Jany Drbohlavové a Pavla Soukupa. Zpívají děti ze souboru Bambini di Praga.

Pohádky:

- Jak se zahrádka probudila ze zimního spánku (píseň Sněženky)
- Jak se sluníčko udýchalo (píseň Probuď se kytičko)
- Jak mrkvičky pěstovaly štíhlou linii (píseň Ranní rozcvička)
- Jak si pórek namlouval kadeřavou nevěstu (píseň Kadeřavá petržel)
- Jak v zahradce vykvetla duhová růžička (píseň Duhová růžička)
- Jak se smutná slunečnice začala zase usmívat (píseň Stávej, Sluníčko)
- Jak si slepýš objednal brýle (píseň Okuláry)
- Jak ocún naháček dostal nové šaty (píseň Pavouček)
- Jak pavouček cestoval (píseň Babí léto)
- Jak smrček Chundeláček ke štěstí přišel (píseň Hvězdičky)

Obrázek 1 - Soubor Pohádky z naší zahrádky

4.1. První den pondělí

- DRAMATIZACE POHÁDKY

Děti si sesedly na lavičku, aby v klidu a pohodlí mohly sledovat pohádku. Já s kolegyní a s pomocí obrázků zeleniny jsme dětem pohádku Jak si pórek namlouval kadeřavou nevěstu zahráli. Děti sledovaly děj představení a poté jsme navázali na komunikaci. Jaký pohádka měla konec? Skončila dobře nebo špatně? Co slovo dobře znamená? Jaká zelenina vystupovala v pohádce? Jakou jinou zeleninu ještě znáte? Jak daná zelenina chutná? Apod.

Hodnocení: Děti tiše sledovaly děj pohádky, do komunikace ve všichni zapojovali, jak ti malí, tak i ti velcí. Překvapilo mě, že děti poznaly i méně známou zeleninu.

- SALÁT – POHYBOVÁ AKTIVITA

Sesedneme se s dětmi do kruhu, můžeme na židličky nebo třeba na destičky. My jsme se udělaly kruh pomocí židliček, stejný počet židlí jako je dětí. Na každému dítěti jsem na krk pověsila kartičku se svojí zeleninou. Byly tři druhy zeleniny – okurka, paprika, rajče.

Každé dítě si svoji kartičku se zeleninou pečlivě prohlédlo a pokusilo se zapamatovat danou zeleninu. Pak jsem dětem udávala pokyny: „Rajče se vymění s paprikou.“, „Okurka se vymění s rajčetem.“. apod. Když se řekne pokyn „SALÁT“, všichni děti se postaví a vymění se, je jedno kdo s kým.

Hodnocení: Menším dětem dělalo problém reagovat pouze na zeleninu, kterou ono samo mělo na své kartičce. Po více pokynech už nebyl problém. Děti měly velkou radost z pokynu „SALÁT“, to se velmi nasmály. Děti hra bavila a užily si spoustu zábavy.

- SKLÁDÁNÍ ZELENINY – (mladší děti)

Zalaminované obrázky zeleniny jsem rozstříhala. Každý obrázek na tři díly a poté jsem každý obrázek zadělala kancelářskou sponkou. Každé dítě dostalo jednu kupičku. úkolem dítěte bylo svazek oddělat od kancelářské sponky a složit jej.

Hodnocení: Já jsem obrázky rozstříhala nerovnoměrně, tudíž vznikly různé tvary (trojúhelníky, čtyřúhelníky, lichoběžníky, ...). Zvolila jsem těžší variantu, neboť většinou při těchto nebo podobných činnostech obrázky stříháme na stejné, rovnoměrné pruhy. Překvapilo mne, že málokteré dítě s tím mělo problémy. Většinou děti dokázaly složit samy, v některých případech dělalo problém například v tom, že si nedokázalo správně dílek otočit daným směrem.

Obrázek 2 - ukázka obrázků zeleniny na skládání

- POZNÁVÁNÍ ZELENINY – (mladší děti)

Činnost navazující na předchozí „Skládání zeleniny“. Každé dítě představilo svou zeleninu. Řeklo, jak zelenina chutná, jakou má barvu a její název.

Hodnocení: Děti dokázaly všechnu zeleninu pojmenovat. Co ale dělá velký problém je to, že děti znají zeleninu, běžně ji konzumují například v polévce, ale zpětně si na chuť nemohou vzpomenou, nebo spíše nedokážou chuť přesně popsat.

- ZELENINOVÁ POLÉVKA – PŘEDMATEMATICKÁ AKTIVITA – (starší děti)

Děti jsem rozdělila do skupin po čtyřech dětech. Každá skupina dostala papírový hrnec. Děti se musely ve skupině dohodnout a domluvit si pořadí, protože jsem na koberec na jednu kupičku vysypala kartičky se zeleninou. Děti reagovaly na moje pokyny. Já jsem byla šéf kuchař a děti „kuchařiči“, proto jsem jim říkala recept na zeleninovou polévku.

Přidáváme a ubíráme zeleninu podle pokynů. Na každý pokyn si v každé skupině vyberou pouze jednoho, který dané množství a daný druh zeleniny musí zajít nakoupit – hromádka kartiček na koberci.

Pokyny: „Do hrnce dáme tři cibule.“, „Nakoupíme a nakrájíme čtyři mrkve a přidáme též do hrnce.“, „Kolik máme celkem zeleniny v hrnci?“, „Odebereme jednu cibuli a dvě mrkve.“, „Kolik v hrnci je zeleniny nyní?“, „Do polévky musíme přidat pět brambor.“, apod.

Hodnocení: Při této aktivitě děti počítaly do šesti. Zvládly to skvěle. Děti se při této činnosti krásně učí práci s chybou a chybu napravit. Činnost děti bavila.

Obrázek 3 - vkládání zeleniny do hrnce

Obrázek 4 - „Nákup“ zeleniny

Obrázek 5 - práce ve skupině

- **ŘÍKADLO – NA OBĚD I NA SVAČINU**

*„Na oběd i na svačinu,
Každý den jím zeleninu.
Mrkev, salát, rajčátka,
Vitamínů hromádka.“*

Tutu krátkou říkanku jsme si opravdu říkali před svačinou i obědem každý den.

Hodnocení: Děti se říkanku velmi rychle naučily. Pěkně je to motivovalo zeleninu jíst a být potichu při jídle.

4.2 Druhý den úterý

- **DLABÁNÍ DÝNĚ**

Po příchodu dětí do MŠ jsme si dýni vydlabali, abychom ji měli připravenou pro další činnost. Pomocí nože jsme vršek dýně odřízli a rukama vyndali dýňová semínka, která jsme dali na ubrousek. Dýňová semínka jsme si schovali na další rok, abychom si je mohli zase zasadit na náš třídní záhonek. Pomocí lžice jsme dýni vydlabali, ale ne moc, aby nám vydržela co nejdéle a lépe se nám s ní pracovalo při další činnosti.

Hodnocení: Většina dětí už s dlabáním dýně mělo zkušenosti, protože to děláme v MŠ každým rokem a některé děti dlabou dýni i s rodiči doma. Děti dlabání bavilo a po činnosti se všichni děti zapojily do úklidu. Dodržovaly čistotu a pořádek po činnosti ale i během ní.

Obrázek 6 - dlabání dýně s dětmi

- ZELENINOVÝ POKUS

Do zavařovacích sklenic jsme smíchali potravinářské barvivo s vodou, zamíchali a vložili do každé sklenice jeden list pekingského zelí. Poté jsme pozorovali, co se s listy stane.

Listy do sebe začínaly už ten den nasakovat tekutinu a díky barvivu se zbarvovaly.

Hodnocení: Listy se začínaly velice rychle zbarvovat, což bylo dobré, že jsme viděli změnu už v ten den. Děti byly natěšené, co se s listy stane a výsledek je udivoval.

Obrázek 7 - zeleninový pokus

Obrázek 8 - ukázka zbarvení jednotlivých barev

- SKLÍZÍME ZELENINU – POHYBOVÁ HRA

Děti se rozdělí do dvou skupin, každá skupina má start a cíl v jedné obruči. Ve startovní obruči je nachystán stejný počet zeleniny, jako je dětí ve skupině, tak, aby šlo každé dítě jednou. Děti mají za úkol sklidit zeleninu ze startovní obruče do obruče cílové.

Začnou tak, že si vezmou ovoce nebo zeleninu ze startovní obruče, přejdou slalom mezi kuželkami, poté udělají tři poskoky snožmo, umístí předmět do cílové obruče a vrací se zpět ke startovní obruči. Plácnutím kamaráda do ruky mu předají štafetu a vybíhá další dítě.

Hodnocení: Malé děti (tříleté) měly problém s porozuměním štafety. Ale družstva jsem rozdělila tak, aby v každém družstvu byly jak předškolní děti, tak i děti tříleté zhruba ve stejném poměru. Překvapilo mě, že starší děti si hned všimly neporozumění štafety malých dětí, nekřičely na ně a hned jim šli pomoci, buď je chytily za ruku a ukázaly jim cestu štafety, nebo se postavily vedle nich a říkaly jim, co mají dělat. Nakonec hra děti bavila, a proto jsme si ji zahráli ještě jednou. V druhém kole už i malé děti pravidla hry pochopily a hra jim nedělala problém.

Obrázek 9 - pohybová aktivita - ukázka

- HÁDANKY

HRÁŠEK

Malé lusky zelené, v nich kuličky schované.

Budulínek, rarášek, moc rád chodil na _____.

MRKEV

Oranžová, sladká, zdravá, do polévky se též dává.

Zdravá je i na oči, s rýmou rychle zatočí.

ZELÍ

Všechny listy zelené do hlávky má sbalené.

Hadači jste skvělí, správně, - je to _____.

KAPUSTA

Ze záhonu čouhá hlava zelená a kadeřavá.

Lístek k lístku do husta, to je přece _____.

PETRŽELKA KADEŘAVÁ

Co se nám to, lidé zlatí, na zahrádce kudrnatí?

Parádnice je to velká, kadeřavá _____.

Hodnocení: Děti uhádly každou hádanku, používaly jsme je poté i před obědem pro zkrácení čekání na oběd.

- NETRADIČNÍ ZDOBENÍ DÝNĚ

Děti udělaly kruh kolem stolu. Ukázali jsme si vydlabanou dýni, děti, které dýni dlabaly popsaly postup, jak se dýně vydlabává. Povídali jsme si, co dýně je, zda ovoce či zelenina, co se z dýně může dělat apod. Na talířku jsem měla nakrájenou dýni na malé kousíčky, každé dítě dostalo jeden do pusy a poté jsme popisovali chuť.

Ukázala jsem dětem vrtačku, kvůli bezpečnosti jsem zvolila „Aku-vrtačku“. Děti se u vrtačky střídaly, posouvaly se po směru kruhu.

Hodnocení: Děti namotivovalo k činnosti už jen to, že jsem jim ukázala s čím budeme pracovat. Pár dětí s vrtačkou již pracovaly doma, ale pro většinu dětí to byla premiéra, a tak je činnost nadchla, že jsem musela dětem slíbit, že to není naposledy co budeme s tímto nástrojem pracovat. Bylo to pro děti něco nového, ze začátku jsem měla obavy kvůli bezpečnosti, ale překvapilo mě, jak děti byly ohleduplné, dodržovaly rozestupy tak, jak jim bylo před činností řečeno.

Obrázek 10 - zahájení činnosti - ukázka dětem

Obrázek 11 - samotná práce dětí - pomoc dětem od pi.učitelky

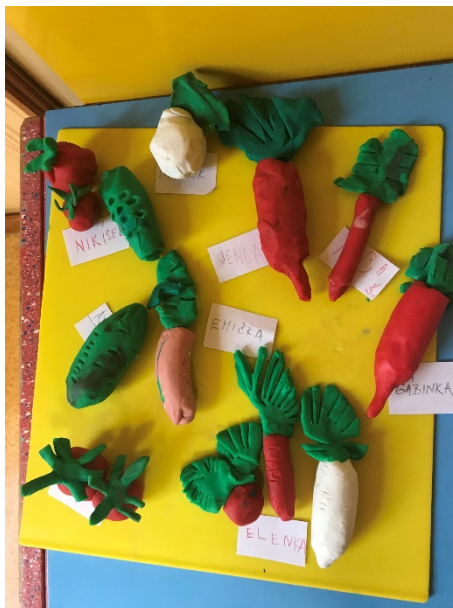
Obrázek 12 - samostatná práce dětí - vrtání do dýně

4.3 Třetí den středa

- ZELENINOVÝ TRH – PRACOVNÍ ČINNOST

Děti modelovaly z modelíny zeleninu podle předlohy – obrázky se zeleninou. Vybrali si jeden obrázek a podle něho zeleninu vytvářely.

Hodnocení: Menší děti občas obměňovaly barvy, nebo použily úplně jinou. Předškolní děti opravdu pracovaly podle předlohy a dodržovaly jednotlivé prvky, zaměřovaly se i na jednotlivé detaily.

Obrázek 13 - vymodelovaná zelenina

- HLEDÁNÍ KADEŘAVÉ NEVĚSTY

Pod skleněnou mísu jsem položila papír, na kterém byly namalované různé druhy zeleniny. V míse byl nejemno nastříhaný hnědý krepový papír, který představoval hlínu. Děti pomocí štětce hledaly zeleninu, musely jej pojmenovat a hlavním cílem bylo najít kadeřavou petržel panu pórku.

Hodnocení: Děti byly zvědavé, co pod „hlínou“ najdou. S nadšením s touto jednoduchou pomůckou pracovaly. Pojmenovávali jsme najitou zeleninu a povídali si o ni.

Obrázek 14 - hledání zeleniny

- SKLÍZÍME ZELENINU – POHYBOVÁ HRA

Děti se rozdělí do dvou skupin, každá skupina má start a cíl v jedné obruči. Ve startovní obruči je nachystán stejný počet zeleniny, jako je dětí ve skupině, tak, aby šlo každé dítě jednou. Děti mají za úkol sklidit zeleninu ze startovní obruče do obruče cílové.

Začnou tak, že si vezmou ovoce nebo zeleninu ze startovní obruče, přejdou slalom mezi kuželkami, poté udělají tři poskoky snožmo, umístí předmět do cílové obruče a vrací se zpět ke startovní obruči. Plácnutím kamaráda do ruky mu předají štafetu a vybíhá další dítě.

Hodnocení: Jelikož jsme tuto hru hráli již druhým dnem, protože zastáváme moudro: „Opakování matka moudrosti“. Bylo vidět velké zlepšení, děti si byly ve hře jistější, přibíraly na tempu a rychlosti.

- KIMOVA HRA

Děti si prohlédly ovoce a zeleninu, poté se vše přikrylo a děti vyjmenovávaly, co si zapamatovaly. Znovu si ovoce a zeleninu prohlédly, zavřely oči, a poté si jej znovu prohlédnou a zjišťovaly, jaká zelenina nebo ovoce zmizela.

Hodnocení: Procvičování řeči, formulování otázek a odpovědí celou větou. Děti udržely pozornost po celou dobu činnosti.

- ZELENINOVÁ KAPELA

Naučili jsme se krátké zeleninové rozpočítadlo, poté jsme ho zmelodizovali. Následovala chůze do rytmu rozpočítadla.

Hra na rozpočítadlo: Po obvodu kruhu rozmístíme různé hudební nástroje nebo ozvučné předměty. Uvnitř kruhu stojí rozpočítavač v protisměru chůze. Děti jdou v rytmu rozpočítadla kolem hudebních nástrojů. Rozpočítavač uprostřed děti rozpočítává. Dítě, u kterého skončilo rozpočítadlo, vezme nejbližší ležící nástroj či ozvučný předmět a odejde s ním mimo kruh. Podle zvukové charakteristiky nástroje hraje libovolný rytmus k opakování říkadla. Nástroje postupně ubývají z podlahy a přibývají improvizující muzikanti.

Hodnocení: Hra děti bavila. Děti si užily improvizovanou hru na hudební nástroje či ozvučné předměty. Rozpočítadlo se naučily velmi rychle.

4.4 Čtvrtý den čtvrtek

- BAREVNÁ ZELENINA – VÝTVARNÁ AKTIVITA

Děti dostaly omalovánku velikosti formátu A3, pomocí vodových barev si jej vymalovávaly.

Měly vzorem skutečnou zeleninu, popřípadě obrázky, chtěli jsme po dětech, především po předškolních dětech, aby vymalovávaly zeleninu skutečnými, pravdivými barvami.

Hodnocení: Opravdu jednoduchá činnost pro přípravu, ale děti velice zaujala. Poté jsme si o výsledcích společně povídali, říkali jsme si, jakou barvu by mohla daná zelenina ještě mít, jak chutná a jak se nám omalovánka povedla, jak nás činnost bavila a zda nám přišlo něco složité.

Obrázek 15 - vymalování zeleniny

- HORKÝ BRAMBOR – POHYBOVÁ AKTIVITA

Děti stojí v kruhu a učitelka uvnitř, hází dětem míč oni jí zase zpět, musíme zrychlovat abychom se nepopálili.

Dále můžeme hru modifikovat tak, že uprostřed stojí dítě a hodí míč někomu kdo stojí v obvodu kruhu. Ten, kdo míč chytí, běží kolem kruhu dětí a ten kdo ho hodil vybíhá za ním, a musí mu brambor převzít. Pokud se mu míč nepodaří převzít, zůstává další kolo uvnitř kruhu. Pokud ho chytí, vymění si role.

Hodnocení: Děti měly snahu být celou hru ve střehu, menším dětem se občas nepodařilo míč chytit. Děti se u pohybové aktivity nasmály a unavily.

- ZELENINOVÁ POLÉVKA

Každé dítě si přineslo do MŠ alespoň jeden kus zeleniny, po příchodu do školky zeleninu umyly, umyly si ruce, sedly si ke stolu a zeleninu oloupaly a nakrájely na malé kostičky. Krájely jak malé děti, tak i předškolní děti.

Nakrájenou zeleninu jsme dali do hrnce. Všichni si obsah hrnce prohlédli a vyjmenovali jsme si, jakou zeleninu jsme do polévky dali – mrkev, cibule, brambor, dýně, petržel, fenykl, apod.

Děti utvořily zástup = vláček. Společně jsme šli do kuchyňky, kde jsme do hrnce přidali vodu, sůl a bylinky. Polévku jsme dali na sporák a zapnuli jej.

Polévku jsme chodili kontrolovat. Po dovaření jsme hrnce s polévkou vzali do třídy, děti prostřely stůl a poté jsem každému nalila naběračku polévky. Podle chuti jsme poznávali jednotlivé druhy zeleniny.

Hodnocení: Děti před začátkem krájení zeleniny, samotném vaření polévky, i během celé činnosti byly poučovány o bezpečnosti a bezpečném pohybu kolem horkého hrnce s polévkou, o bezpečném zacházení s nožem apod. Dětem polévka chutnala a měly radost z toho, že si něco samy uvařily a mohly své jídlo i ochutnat. Děti dodržovaly jak pravidla bezpečnosti, tak i čistotu a pořádek.

Obrázek 16 - krájení zeleniny - předškolní dívka

Obrázek 17 - krájení zeleniny - malé děti

Obrázek 18 - ochutnávka polévky

4.5 Pátý den pátek

- **VELKÝ TĚLOCVIK**

Velký tělocvik spočívá v tom, že děti si protáhnou svaly v celém těle, zacvičí si, zahrají si pohybovou aktivitu a naučí se, procvičí si řadu cvičebních prvků.

Nejprve jsme si zatančili a procvičili všechny svalové skupiny na soubor písní na měsíc říjen. Poté jsme šli cvičit:

Malé děti:

Přetahování lana – dvě skupiny dětí proti sobě (motivováno taháním řepy ze záhonu)

Obrázek 19 - přetahování lana

Podávání míče kolem těla, podávání míče ve skupině a v kruhu – (míč představuje rajče, nesmí nám spadnout, aby se nerozmáčklo)

Ve dvojicích – děti si sednou, roztáhnou nohy a posílají si po zemi míč jako horký brambor

Chůze po lavičce s překračováním met – destičky, overbaly, kuželky, ... (Jdeme záhonkem a snažíme se nezašlápnou mrkvičky)

Obrázek 20 - překračování zeleniny

Velké děti:

Chůze po lavičce s překračováním met -(Jdeme záhonkem a snažíme se nezašlápnou mrkvičky)

Slalom po jedné noze mezi kuželkami (obíhání záhon mrkví)

3x skok na trampolíně a seskočit snožmo dolů

Obrázek 21 - skok na trampolíně

Skok do dálky z místa – (přeskočit zeleninu na záhonku)

Přetahování lana - dvě skupiny dětí proti sobě (motivováno taháním řepy ze záhonu)

Hodnocení: Děti byly seznámeny s bezpečností před každém cviku. Cvičily bezpečně, byly ohleduplný vůči ostatním dětem.

Po celém tělocviku se děti postaví do řady a samy tělocvik zhodnotí. Chceme po dětech, aby mluvily, odpovídaly celou větou. Každé dítě řeklo, co se mu na dnešním tělocviku líbilo nejvíce, vybere buď jeden cvik, nebo hru, někomu se nejvíce líbí i samotná rozcvička na soubor písni.

Děti odpovídaly celou větou, každý vyjádřil svůj názor, svoje pocity a postoje.

- HORKÝ BRAMBOR – POHYBVÁ AKTIVITA

Děti stojí v kruhu a učitelka uvnitř, hází dětem míč oni jí zase zpět, musíme zrychlovat abychom se nepopálili.

Dále můžeme hru modifikovat tak, že uprostřed stojí dítě a hodí míč někomu kdo stojí v obvodu kruhu. Ten, kdo míč chytí, běží kolem kruhu dětí a ten kdo ho hodil vybíhá za ním, a musí mu brambor převzít. Pokud se mu míč nepodaří převzít, zůstává další kolo uvnitř kruhu. Pokud ho chytí, vymění si role.

Hodnocení: Děti měly snahu být celou hru ve střehu, menším dětem se občas nepodařilo míč chytit. Děti se u pohybové aktivity nasmály a unavily.

- ZELENINOVÁ RELAXACE

Děti si po tělocvičně našly místo, které jim je z nějakého důvodu příjemné a na to místo si lehly, zavřely si oči a v tichosti poslouchaly písničku od Svěráka a Uhlíře – Zelenina.

Když hudba dohrála, děti si pomaloučku otevřely oči a sedly si do „tureckého“ sedu. Já jsem dětem podávala háčkovaný míček, který představoval rajče, protože měl červenou barvu. Ten, kdo „rajčátko“ měl v ruce, řekl jednu zeleninu, co se objevila v písničce. Poté jsem děti obcházela a koho jsem pohladila po hlavě šel do umývárny, kde vykonal potřebu, umyl si ruce a připravil se na svačinu.

Hodnocení: Děti v klidu a potichu ležely a hudbu poslouchaly, na tento typ relaxačního cvičení jsou děti zvyklé, protože je to náš takový rituál. Když každý den cvičíme na soubor písní na daný měsíc, tak poté většinou na hudbu následuje i relaxační cvičení. Děti tak udržely pozornost, aby hudbu mohly poslouchat, ale i vnímat její obsah a poté dokázaly na mou otázku bez jakéhokoliv problému a většího váhání odpovědět. Písnička se jim moc líbila proto jsme ji poslouchaly i u další řízené činnosti.

- KOŠÍK ZELENINY – PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ ČINNOST

Děti si vybraly šablonu, která vytvořena z tvrdého papíru. Vybraly druh zeleniny, kterým se jim zamlouval. Z košíku si vybraly vhodnou barvu vlny, aby se jim hodila ke své zelenině. Poté si sedly ke stolečku, a vlnu kolem zeleniny začaly motat. Zbytek zeleniny, jako lístky, kořínky apod. dobarvily barevnými pastely.

Po vytvoření zeleniny si děti sesedly na koberec a společnou silou na velký papír nakreslily barevnými pastely koš, do kterého poté zeleninu nalepily.

Hodnocení: Děti aktivita bavila, technika pro ně byla nová a zajímavá. Některé děti si zeleninu chtěly obmotat vlnou jen trochu a některé zase chtěly, aby bílý papír pod vlnou nebyl vůbec vidět. Děti při aktivitě byly tvořivé, snaživé a dokázaly si vzájemně vypomáhat.

Obrázek 22 - zeleninový košík

5. ZÁVĚR

Celým projektem/týdnem nás provázela pohádka Jak si pórek namlouval kadeřavou nevěstu, pohádku jsem používala jako motivaci k činnostem. Celý soubor pohádek děti poslouchaly před spaním. Každým tématem děti provází náš třídní maskot Kašpárek, je to náš loutkový kamarád, proto nesměl chybět i v tomto týdnu. Děti nejen motivuje, ale pomáhá jim plnit úkoly a soustředit se na činnost, mluvit jen v tu chvíli, kdy může, aby se děti vzájemně nepřekřikovaly.

Jako způsob hodnocení jsem volila verbální hodnocení kratší formy (výborně, jsi šikovná/ý, skvěle,...), ale také slovní vyjádření s emocionálním podtextem (dnes jsi mě potěšil/a, pracoval/a jsi zodpovědně a pečlivě, moc se ti to povedlo, ...), podstatným hodnocením je i to neverbální formou úsměvu, gesta vyjadřující potěšení či zklamání, pokynutí hlavou apod., tyto gesta si člověk v dané chvíli nemusí ani uvědomovat.

Děti vedeme ale i k sebehodnocení a hodnocení práce kamarádů. Proto skoro po každé činnosti, aktivitě jsem s dětmi o práci hovořila. Co se jim nejvíce na činnosti líbilo, co méně, co se jim povedlo a co méně, či práce se jim nejvíce líbí a proč, zda by si činnost chtěli někdy zopakovat či ne apod.

Vyvrcholení tohoto projektu bylo vaření zeleninové polévky, kde děti už zeleninu dokázaly pojmenovat, popsat a poznat ji všemi svými smysly. Všechny cíle, které jsem si před přípravou činností na toto téma zvolila, byly splněny.

Nejen po dobu realizace tohoto projektu, ale po celou dobu působení jako pedagog v MŠ se snažím být pro děti rádcem, vůdcem, organizátorem, zpovědníkem, soudcem a hodnotitelem, ale i přítelem. Vždy dělám vše, co je v mých silách, aby děti měly pestrou nabídku činností a aktivit. Práce mě moc baví a naplňuje mé potřeby, moje práce je i mým koníčkem.

6. POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

MUSIL, Roman. *Pedagogika pro střední pedagogické školy*. Praha: Informatorium, 2015. ISBN 978-80-7333-107-8.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2000. ISBN: 80-7178-308-0.

RIEGEROVÁ, Alena. *Pohádky z naší zahrádky*. Praha: Rotag, 2002. ISBN 80-901182-8-3

<https://cz.pinterest.com/gabachvojkov/kindergarten/t%C4%9Blo-strava-hygiena-n%C3%A1vyky/>